

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane pe $\frac{1}{2}$ an 5 " România și străinătate pe an 14 franci pe $\frac{1}{2}$ an 7 "</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane</p>	<p>Correspondențele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ” iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRATIUNEA Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș</p>
--	---	--

Când s'a întemeiat orașul Caransebeș și ce știm din trecutul lui?

(Continuare)

După retragerea lui Ioan Bartolomei postul de secretar l-a ocupat Dr. *Trăian Badescu*, un bărbat plin de însuflețire pentru chemarea și cu inimă încălzită de iubire către biserica noastră strămoșască. Conștiu de importanța oficiului său și plin de simț de datorință a lucrat totdeauna cu conștiințozitate răa și cu zăd neobionuit, zăl, care adeseori l-a îndemnat să se supună unei munci, ce întrecu forțele sale fizice.

S-a născut în 1856 în comuna Șopotul vechiu, în valea Almăjului, unde tatăl său Iosif a funcționat ca învățătoriu; iar mai târziu ca preot. Școala românească a învățat-o în comuna natală. Studiile gimnaziale le-a urmat în Caransebeș în Logoj și în Seghedin, unde a depus și esamenul de maturitate. S-a înscris la universitatea din Pesta la filosofie. După un an trece la drepturi și absolvă drepturile în anul 1884.

Atunci a intrat în serviciul statului, însă vocațiunea îl face să se retragă de sgomotul lumii și să se dedice bisericii. Fericitul episcop Ioan Popasu îl trimite la Cernăuț, unde în anul 1889 ia doctoratul în teologie. În acelaș an intră în serviciul diecezei noastre. În 1890 e hirotonit întru protodiacon, iar în 6 Ianuarie 1899 (Botezul D-lui) întru presbiter. În 1902 intră în tagma monahală primind numele iubitelui seu părinte Iosif, iar în anul 1903 a treia zi de Paști episcopul Nicolae Popca îl hirotește întru Protosincol.

În cursul morbului îndelungat și după moarte fiertatului referent la senatul școlariu Ioan *Ionașiu*, a împlinit și agendele senatului școlar cu mult succes, fiind pe lângă aceea totodată și ajutor în senatul bisericesc, la care senat

sinodul eparchial din anul 1903 l-a ales definitiv al doilea referent. În calitatea aceasta este activ astăzi.

Referenții

Primii referenți aleși după intrarea în viçoare a statului organic au fost Aron *Damaschin* și Iuon *Ionașiu*, ambii bărbați înflăcârați de iubire către neamul, din care au eșit. Aron Damaschin a fost ales la senatul epitropesc, iar Iuon Ionașiu la cel școlar, venind ambii la Caransebeș în 1871. ~~Agendele senatului bisericesc le-a îndeplinit și mai departe neobositul secretar de atunci Ioan Bartolomei.~~

Aron *Damaschin* s-a născut în anul 1835 în comuna Cireșul (Cseres-Temes), unde părintele seu era paroch. Absolvând școalele elementare și gimnaziul inferior a intrat în școala militară din Timișoara, de unde în anul 1859 a eșit în calitate de cadet-sergent-major (Cadet-Feldwebel).

Însă tot în acest an din cauza unui morb, a trebuit să părăsească cariera militară. A intrat în serviciu la comitat și de aci a ajuns notariu comunal în comuna *Logojel* lângă Lugoj. Fiind unul dintre cei mai înflăcârați aderenți ai familiei Mocioni, la alegerile de deputat a fost totdeauna pe partea candidatului național eșit din familia aceasta. Ținuta aceasta a produs sânge rău la comitat și a trebuit să părăsească postul de notariu. Nemuritoriul Ioan Popasu l-a chemat și l-a numit referent la senatul epitropesc. Acest post l-a ocupat până la moarte. A răposat în 17 August 1886 în Budapesta, unde se dusesse pentru aș căuta în un sanatoriu însănătoșarea de un morb grav de nervi.

Aron *Damaschin* a fost aproape un esces de devotament și amor către neamul și către biserica sa, dospre care a dat probe la diferite ocațiuni și cu deosebire în viața publică politică de prin anii 80. Pășirea sa ostraordinar de energică la alegerile candidatului național pentru

dietă și preste tot ținuta lui bărbătească, fără șovăire în toate chestiile naționale a atras asupra sa atențiunea comisariului de atunci, a generalului *Scudier*, care ar fi dorit că Damaschin dimpreună cu *Ionașiu* să părăsască Caransebeșul. Însă episcopul *Popasu* n-a cedat.

Iuon *Ionașiu* contimporanul lui Damaschin, ales la senatul școlar s-a născut în comuna *Sintești* lângă Făget. Școala elementară a absolvat-o în comuna natală, gimnaziul în Lugoj și în Timișoara, unde a depus examenul de maturitate. Ca stipendist al mecenajilor noștri, a Mocioneștilor a studiat facultatea filozofică din Viena, ascultând pre renumitul *Musafia*, la care ținea foarte mult. În anul 1864 a fost numit profesor la gimnaziul din Brașov, iar în 1871 a venit la Caransebeș și a fost referent până la moartea sa.

Iuon *Ionașiu* a fost un bărbat cu frumoase cunoștințe, cari cu mult zăl și tragere de inimă le-a pus în serviciul postului său greu precum și în al tuturor afacerilor de interes național și bisericesc. A fost timp îndelungat și profesor la institutul pedagogic.

După retragerea lui Bartolomei a fost redactor la „Foaia diecezană”. Ca deputat sinodal și congresual, ca membru al congregațiunii comitatului Căraș-Severin, ca reprezentant al comunei politice a Caransebeșului și al altor corporațiuni bisericești, școlare și politice a desvoltat mare activitate. Deosebit merit are *Ionașiu* la înființarea Reuniunii învățătorilor confesionali din dieceza Caransebeșului, al cărei prezident a fost până la moarte.¹

În mișcările noastre naționale politice a luat parte cu multă insuflețire. A răposat în 4 Octombrie 1899 de un morb de inimă.

La senatul episcopesc lui *Damaschin* i-a urmat *Trăian Barzu*, iar lui *Ionașiu* secretariul *Dr. Iosif Trăian Badescu*.

Trăian Barzu, chemat de *Popazu* după îmbolnăvirea lui *Damaschin* a venit în anul 1884 la Caransebeș în calitate de esactor consistorial îndeplinind și agendele senatului episcopesc, pentru a se pregăti pentru cariera sa viitoare. A fost ales referent definitiv în sinodul eparchial din 1887.

S-a născut în comuna *Bacamezeu* la 1857, unde părintele său a fost paroch văzut și stimat nu numai de parohienii săi, ci de tot ținutul de acolo. Școalele elementare le-a învățat în comuna sa natală, iar școalele medii în *B. Csaba* și în *Segedin*. A absolvat apoi tehnica ca stipendist al familiei *Mocioni*. Mai târziu a fost notariu la epitropia fondurilor comune în *Arad*. În aceeași calitate a funcționat și la despărțirea fondurilor.

Atunci l-a cunoscut *Popazu* și l-a chemat esactor la Caransebeș.

(Va urma)

Nazarenismul

— Istoria și ființa lui —
de *Dr. Vladimir Dimitrievici*

(Traducere)

Fiind-că nu este neîntemeiată presupunerea, că vor ajunge și nazarenii noștri la aceasta precum au ajuns la „Harfa Sionului”, drept aceea considerăm de datorință urgentă să facem să cunoască cetitorii noștri singuraticile principii ale lui cât se poate mai pe larg.

În prefață spune Fröhlich, că el cu aceasta a sa lucrare nu vrea se aducă înaintea cetitorilor ceva nou ci să dovedească adevărul cel vechiu, care e în Isus Christos, ca rătăcirea generală să se supună adevărului celui vecinic.

Numai întru atâta vor fi lucruri noi, întru cât aceste de mult a învechit în cercul înșălătorilor și al înșălătorilor.

Procedând la însaș pertractarea își espune înainte de toate punctul său de mâniecare, că adevărat raportul „credincioșilor convertiți față de biserica de stat” și acuma e tot acela, care a fost înainte de ivirea evangheliei între Ovrei și între păgâni; adevărat, că religia de stat are chiar aceea ținută față de cuvintele lui Christos, care o aveau față de aceste cuvinte ovreii și păgânii în primele veacuri. „Aceasta va fi clar, îndată ce deoparte statorim punctele principale ale evangheliei lui Christos față de predicatorii naționali de azi, iar de altă parte arătăm procederea acestora față de credincioșii convertiți”.

Baza mărturisirii sale e aceea „veche mărturisire” care a mărturisit-o Christos înaintea lui Pilat (Ioan 18, 36; I. Tim. 6, 13): „Împărăția mea nu e din lumea aceasta”. Pe temeiul acestei mărturisiri evangheliile despre împărăția lui Dumnezeu le învață în chipul următor:

1. Isus Christos e adevărată lumină a lumii și e unica viață a oamenilor și numai cei-ce se duc după dânsul, nu vor umbla prin întunec ci vor avea lumina vieții. (Ioan 8, 12; 9, 5; 12, 46; I. Ioan 5, 11—13; Efeseni 5, 8—14).

2. Tot omul, ori-cine și ori-ce ar fi, dacă nu urmează lui Christos, ci umblă numai după cele lumești, umblă rătăcind în întunec și nu poate fi cetățeanul lui Christos. (Ioan 8, 21—24, 34—47; 12, 35—36; I. Ioan 2, 8—11, 1—17; I. Corintheni 1, 18—31; 6, 9—11).

3. După cuvântul lui Dumnezeu nimenea nu poate deveni cetățean al împărăției cerești, decât numai dacă s-a renăscut de sus prin apă și prin duh, după care renaștere fie-care creștin adevărat trebuie să devină faptură noauă (Ioan 3, 3—13; Gal. 4, 21—31; Tit. 3, 3—8; I. Petru 1, 22—23; 2, 1—3; II. cor. 5, 16—18; II. Tim. 2, 19—21; Gal. 6, 14—16).

¹ Vezi: „Foaia diecezană” Nr. 41 din 1899.

4. După învățătura Sf. Scripturi omul nu poate cuprinde ~~aceasta~~ renaștere, nici nu se poate face vrednic de ea, decât numai, dacă e convins din toată inima, că Christos s-a pogorît din ceriu pentru noi și pentru noi a suferit (I. Cor. 2, 14; Rom. 4, 25: 10, 4—17; Ioan 3, 12—18; 6, 28—45; Fapte 15, 9; 16, 14, 15; 19, 2, 43, 32—41; Gal. 5, 6; 3, 2—9).

După învățătura evangheliei nici un om nu poate crede în fiul lui Dumnezeu, înainte de a se fi cunoscut și recunoscut pre sine de păcăros, pierdut în urma păcatului lui Adam, că a murit călcând și afurisind legea lui Dumnezeu. Din cauza aceasta a trebuit să premergea lui Christos propoveduitorul pocăinții, Sf. Ioan, de aceea și az binevestirea pocăinții trebuie să premergea propoveduirii credinții (Busspredigt, Glaubenspredigt) și așa să se pregătească lui Christos calea către inimile oamenilor (Rom. 3, 9—20; 4, 5—8; Gal. 3, 10—24; II. Cor. 3, 6—11; 5, 18—21; Ioan 5, 44—47; Mat. 3, etc. Fapte 19, 3, 4; Efes. 2, 1—8; Ioan 16, 18—11; Romani 9, 30—33; I. Tim. 1, 7—11).

(Urmare)

Europa Sudică

Lección din Geografie pentru clasa V. de Petru Buzera

(Urmare)

III. De pe ce putem cunoaște, că Atena acum e un oraș înfloritor?

Sub domnia Turcilor Atena a decăzut atât de mult, încât era numai un sat murdar abia cu câteva sute de locuitori. Însă de vr'o 60 de ani s'a schimbat foarte. Acum are Atena o mulțime de strado late și pompoase, piațe frumoase, număroase case curate, dragălașe, grădini bine cultivate, prăvălii pompoase și o mulțime de edificii splendide, biserici frumoase, o universitate, un observator astronomic. Încă cu 40 de ani înainte de aceasta avea Atena 20.000 de locuitori, acum numărul lor trece peste 100.000. În anul 1893 universitatea a avut 60 de ascultători, astăzi merg și vin de acolo aproape 4000. Și ce viață domnește pe strade! În fiecare colț de stradă se deschid cafenele, unde oamenii sorb cafeaua prețioasă sau consumă alte dulceturi. Schimbătorii de bani lărmuind își exersează comerțul lor pe stradă. Prin ușele și ferestrele deschise, omul poate privi în atelierile pălărierilor, croitorilor, pantofarilor (păpucarilor). Strigătele vinzătorilor de poame, de verdețuri, de lapte, de pești și de miei, umplu aerul. Copii, cărora le zic „lustru“, se îmbulzesc spre noi ca să ne curețe ghetetele și hainele de pulberea ce regulat domnește în oraș. Străini din toate părțile Europei percurg stradele orașului, ca să caute și să admire ruinele și rămășițele din vechime

Aprofundare materială.

Prin ce a ajuns Atena earăș la înflorire? Prin aceea, că după resboiul care a adus Greciei earăș libertatea, orașul Atena a fost ales de capitala

țării și astfel a devenit locuința regelui și a mai marilor țării.

Recapitulare și reproducere pe baza următoarei repriviri:

Orașul Atena.

1. Poziția și mărimea Atenei.
2. Anticitățile Atenei.
3. Viața de stradă a Atenei.

4. Ocupația locuitorilor în peninsula Balcanului.

Întu: Astăzi vom cerceta: cu ce se ocupă locuitorii peninsulei Balcanice.

Prin lucrarea comună (presupunerea și deducerea elevilor, întregirea și îndreptarea din partea învățătorului) se tratează următoarea materie:

Aflăm în peninsula Balcanică:

1. *Bășit.* E neînsemnat, cu toate că peninsula nu e lipsită de metale și peatră bună de zidit (marmoră) și nici cărbunii de peatră nu lipsesc. Cele mai multe averi în această privință le ofere Serbia, totuș și aci bășitul stă pe o treaptă inferioară.

2. *Lucrarea pământului.* Se exersează mai vârtos în partea estică a peninzulei (bazinul Mariței!); acolo se produc mai cu samă cereale, oriz, cucuruz, poame și vin. Se mai cultivă aci și maslini și duzi (frăgari, Morus). În deosebi sunt productive coborășurile sudice ale Balcanului. Acolo aflăm grădini întinse cu roze (trandafiri), plantațiuni de pomi binecultivate, cu nuci mari (nuci italiene), cu smochini cari dau umbră deasă, apoi vii întinse cu fructe prețioase, și plantațiuni de tabac. La sudul și vestul peninsulei lucrarea pământului e neînsemnată. În Grecia nu se produc nici atâtea cereale, câte ar fi de ajuns pentru nutrirea populației de altcum mică. Numai cultivarea maslinilor și a viilor înfloreste (stafide de Corint!) — Dacă locuitorii peninzulei ar fi mai diligenți și dacă lucrarea pământului ar fi mai rațională, pământul ar produce cu mult mai multe bucate. Însă locuitorii — îndeosebi Turcii — sunt în cea mai mare parte leneși și atât de puțină plăcere au pentru lucrarea pământului, încât cea mai mara parte a pământului e a statului sau bisericii, și numai esarenda se poate. Afară de aceea drumurile și căile sunt atât de rele, încât un e cu puțință, ca rodul muncii să se poată transporta în alte ținuturi spre a se vinde. De aceea nu e mirare, că teritorii mari sunt nefolosite.

3. *Creșterea vitelor.* Asemenea e neînsemnată. Lipsesc locurile bune pentru pășunat. Atară de porci (pădurile de stejar ale Serbiei și României!) numai oi și capre se cresc în număr mare. Acestea le ofer destul nutremânt și pășunile slabe de pe înălțimi și coborișuri.

5. *Industria.* Fiindcă pe peninsula se cultivă mulți duzi (frăgari), locuitorii se ocupă foarte mult cu câștigarea și prelucrarea mătasei, făcând din ea pânzeturi, măsae și șaluri. Aceasta se întâmplă îndeosebi în Constantinopol și în Salonichi. Se mai pregătesc din mătasă și lână covoare prețioase. Țesătorii de

covoare însemnate aflăm în Adrianopol și în Salonichi. Mai departe se pregătește din roze, care pe coborâșul sudic al Balcanului¹ se cultivă pe locuri întinse, *oleu de roze* foarte prețios și apă mirositoare de trandafiri. E însemnată mai departe producerea obiectelor de lux care înfloresc în deosebi în Constantinopol. Cu ocazia trecerii noastre prin bazarul cel mare (cf. m. s.) am trecut și pe lângă vinzătorii de juvaere.

5. *Comerțul*. Pe uscat e neînsemnat. Lipsa de căi frate și de drumuri bune împiedică transportarea marfelor. Mai însemnat este însă comerțul maritim. Cele mai însemnate orașe pentru comerțul maritim sunt: Constantinopol, Salonichi și Atena (Pireus). Din aceste porturi se expoartă îndeosebi tabac, mătasă, mărfuri de mătasă, lână și piele, vin și stafide de Corint (rosina, franc.: raisin, germ.: Korinthen, Rosinen.) Stafidele sunt bobite de strugur fără simbură. Când sunt proaspete nu se mănâncă, ci se uscă la căldura soarelui și apoi se aduc în comerț. Spre ce se folosesc? Ungaria împoartă din peninsula Balcanică în deosebi stafide (Turcia și Grecia) și tabac (Turcia).

Recapitulare și reproducere.

B. Peninsula Apeninică¹ sau Italia

1. Italia în general.

Întâi: Astăzi vom învăța despre a doua peninsula a Europei, despre care am vorbit ceva și la Istorie, peninsula, pe care se află orașul Roma. — *Unume*: vom învăța despre Italia, carea în toate timpurile a fost pământul dorințelor.

După ce elevii reproduc cele ce știu din oarele de Istorie și din alte locuri despre Italia,² urmează instrucția proprie pe baza unor întrebări principale:

1) *Ce ne spune mapa despre aceasta țară?*

A. Ea ne vorbește mai întâi despre **forma și poziția** Italiei. Vedem, că Italia constă din o peninsula și din mai multe insule.

1. Peninsula e cea mai mijlocie dintre cele 3 peninsule ale Europei; ea se prelungeste în forma unei cizme afundându-se în Marea Mediterană; o putem împărți într-o parte vestică și alta estică. Călcâiul și vârful cizmei sunt despărțite prin sinul de Tarent. Această peninsula se mărginește

- la Sud cu Marea Ionică,
- la Ost cu Marea Adriatică,
- la Vest cu Marea Tirhenică și Ligurică,
- la Nord cu puternicul lanț de munte al Alpilor; acești munți despart Italia de Franța, Elveția și de Austria.

2. Insulele.

¹ Cazanlic lângă Tundșa (afloentele Mariței) e Cașmirul Europei, numit de Turci Gulistan = patria rozelor.

² Mărimea: 286,700 km²

³ Așa d. e., că Italia în evul mediu a fost pământul dorințelor (Împărații romani-germani. — Otto III. a voit să facă din Roma capitala imperiului său); că Italia și azi e pământul dorințelor (artiști, învățați, turiști, distracții).

a. *Sicilia* are forma unui **trei-unghi** și e despărțită de peninsula prin strâmtoare de **Messina**.

b. *Sardinia* are forma unui romboid și e despărțită de peninsula prin Marea Tirhenică.

c. *Elba* e o insulă mică lângă litoralul vestic al peninsulei. (Cunoscută din istoria lui Napoleon I.)³

B. Acum să vedem, ce ne spune harta despre **mărimea** Italiei. Ea ne arată, că Italia e mai mică decât Ungaria (ca. 290,000 km²). Are încădată așa de mulți locuitori ca patria noastră (32 milioane). De unde vine aceasta?...

C. Să certetăm acum de pe harta, cum este **suprafața** Italiei. Aflăm că

1. Italia are două munteni principale.

a. *Alpii* — încunjoară Italia la Nord în forma unui semicerc, și cad pieziș spre șesul Padului (Lombardiei).

b. *Apeninii* — își iau începutul spre Vest dela Genua, și se întind dealungul peninsulei în direcție sud-estică.⁴ Spre est, fiind mai aproape de litoralul mării, cad mai pieziș decât spre vest. Cea mai mare înălțime — după cum se poate vedea de pe culoarea hartei — o ajung cam pe la mijlocul peninsulei. Această parte a muntelui poartă numele de *Abruzzi*. În Abruzzi se află vârful *Gran Sasso* (= stâncă înaltă). În timp frumos ochiul poate vedea de pe acest vârf nu numai Marea Tirhenică, ci și litoralul stâncos al Dalmației (arată!). *Gran Sasso* e mai înalt decât vârful *Gerlachfalva* (ca. 3000 m).

b. *Lago di Como*, zace spre O dela Lago Maggiore Are 3 sinuri, sinul nordic taie adânc în munți, iar cele două sinuri sudice se întind în șesul Lombardiei. Lacul e parcurs de riul Adda, care intră în lac în partea estică a sinului nordic, iese prin sinul sudestic din lac și se scurge spre Po.

c. *Lacul Garda*, e cel mai mare și așezat mai spre est. Aproape din toate părțile e încunjurat de munți înalți, numai spre sud e mărginit de șes. Prin acest lac curge Mincio spre Po.

Reasumarea și reproducerea materiei.

II. De ce Italia și azi e pământul dorințelor?

A. Italia posedă o mulțime de **ținuturi frumoase**, în cari pământul productiv și clima admirabilă produce tot ce dorește inima omului.

(Va urma)

³ *Corsica*, locul nașterii lui Napoleon I. cel Mare, din punct de vedere geografic se ține de peninsula Apeninică, politicește însă se ține de Franța. Ea a ajuns în posesiunea Francezilor în urma tractatului din Genua.

⁴ Hotarul între Alpi și Apenini îl formează o linie trasă dela Ceva la Savona prin pasul Altare. Nu e corect deci a zice, că Alpii vistici își iau începutul la pasul Col di Tenda.

Varietăți

Societatea de lectură „Ioan Popasu“ a tinerimei studioase dela institutul teologic-pedagogic din Caransebeș s'a constituit în ședința sa din 2/15 Oct. 1904 sub prezidiul d-lui prof. Dr. Petru Ionescu în modul următor: președinte: Dr. Petru Ionescu prof. la inst. ped.; v. președinte: Romul Ancușa teol. c. III; notar I.: Valeriu Perin teol. c. III; notar II.: Dămian Izvernicean ped. c. IV.; bibliotecar: Petru Olde teol. c. II.; v. bibliotecar (econom): George Săcoșan ped. c. III.; cassar: George Șdicu teol. c. II.; controlor: Alexie Crețiu ped. c. IV.; redactor: Cornel Mircea teol. c. III. Membrii în comitet: Marcu Boldovină teol. c. III., Ioan Surlaș teol. c. III., Constantin Bălean teol. c. II., Pavel Magdescu teol. c. II., Ioan Enuica teol. c. I., Nicolae Popoviciu teol. c. I., Simeon Sârbu ped. c. IV., Iosif Bogdan ped. c. III., Aureliu Bălan ped. c. II., Ioan Popa Curescu ped. c. I.

Dare de seamă și mulțămită publică. După-ce cu ajutorul lui Dumnezeu s'a isprăvit cu repararea și respective cu renovare sântei biserici (mănăstiri) „Călugăra“ din Ciclova Montană am pus bază unei antișambre (șopron) pentru primirea și respective adăpostirea peregrinilor în timpuri de grea tempestate, spre care scop au binevoit a contribui: Ilustra familie Mocsonyi din Birchiș cu frumoasa sumă de 100 cor. spectabilele Doame din Oravița Cornelia Cornean cu 100 cor., Ana Măngiuca cu 100 cor.; Elena Mehes cu 100 cor., On. Institut „Oraviciana“ cu 50 cor. Spectabilul Domn Ilie Trăilă avocat și directorul susnumitului institut cu 5 cor., stimabila Doamnă Maria Matescurean cu 10 cor., prea Stimații Domni Dr. Ioan Nedelcu, Dr. Mihaiu Grosșian avocați cu câte 5 cor., Spect. Doamnă Ninuș Manguica cu 5 cor. Domnii cormercianți Iustin Velcean cu 2 cor. și Ioan Beserdian cu 1 cor. Pentru toate aceste generose daruri vrednice de imitat subscriși și pe acestea cale ne ținem de o sfântă datorință a exprima mărinimoșilor donători cea mai profundă mulțămită, rogând pe bunul Dumnezeu, ca să le răsplătească bogat din darul său, și să-i pomenească pururea întru împărăția sa cea cercască. Dumnezeu să le primească! Valea Călugărului la 28 Septemvrie 1904 st. v. Valeriu Dabiciu preot gr. ort. rom. Ioan Baulescu epitrop.

Dare de seamă. Primind permisiune din partea Venerabilului Consistor diecezan cu decisul ddto 31 Iulie a. c. Nr. 2476 B. — și din partea Magnificenței Sale Dlui vice-comite sub Nr. 25756 ex 1904, subsemnatul am întreprins o colecță în scopul zidindei capele la locul de perigrinaj numit „Peatra Scrisă“, colecțând dela următorii: I. În Băile-Erculane: II. S. Dl. Dr. Iosif Gall membru în casa magnaților 20 cor; Dr. Al. Crăciunescu medic balenar, Dimitrie Fejér notar în Șeitin câte 5 cor; Simeon Popet senator în Lugos, N. Herlea câte 4 cor; Dr. G. Mureșanu 2 cor. Preste tot în Băile-Erculane: 40 cor. II. În Mehadica: Biserica

gr. or. rom. 10 cor; Iosif Fotoc inv. 8 cor; Mihályi Mihály notar 5 cor; Maria Fotoc învățătoareasă, Nicolae Coca preot, Corneliu Bercianu comerciant câte 2 cor; George Marșavela preot, Al. Popoviciu côm., Stana Popoviciu din Globucraiova, Pavel Ghimboasa, Nicolae Coca inv., Mihail Cristescu inv., Ioan Baderca inv., Icoana Coca tinără, Grigorie Vasilescu teolog abs., Petru Urechiatu primar-com., Gligore Milu, Ioan Baderca Nr. 31, Mihail Șandru opincar și Ianăș Balaci câte 1. cor. Aton Marcu, Zaharie Grozavescu preot câte 60 fil; Emilia Popoviciu, Ana Baderca, George Coca câte 50 fil; Lupu Urechiatu, Iosif Șandru, George Baderca prim codrean, Ioan Draghici, Meilă Șandru, Iosif Draghici, Ioan cu Anastasia Gherghinescu, Ioan Șandru, Grigorie Baderca, Const. Bojinescu, Const. Pepa, Ioan Bojinescu și Martin Hoțu câte 40 fil; Ilia Damilescu, George Șandru, Const. Vadrariu, Pavel Marșavela din Borloveni câte 30 fil; Ilie Baderca 26 fil; Petru Popoviciu, Ana Popoviciu, Mitru Reches, Sofia Marcu, Mitru Stanoievici, Nistor Șandru, Lazar cu Gina Milu, Alexa Șandru, Aurel Rostescu din Globureu, Petru Urechiatu, Mitru Șandru, Const. Rostescu, Iosif Niagu, Petru Hânda, Ioan Vadrariu, Mitru Draghici, Petru Miculescu, Ioan Jurchescu, Ilie Ienia din Borloveni, George Urechiatu, Ioan Urechiatu, George Frânculescu, Nistor Gaita, Pavel Vadrariu, Alex. Crăciun, Ienachie Șandru, Teodor Ivașcu din Mercena, Pavel Bojinescu, Corneliu Șandru din Mehadia, Anastasia Șandru și Ioan Șandru câte 20 fil; — Iosif Cristescu mic, Maria Vadrariu, Simion Vadrariu, George Baderca, Sosa Marcu câte 10 fil; — Nicolae Urechiatu 8 fil; Petru Urechiatu 6 fil; Simion și Ioan Vadrariu din Petnic câte 4 fil; — Preste tot în Mehadica: 59 cor. și 28 fileri. Ilie Pepa parohul Armenișului.

Caz de moarte. Iosefina Pfeiffer n. Popoviciu, văduvă de căpitan ces. și reg. a trecut la cele eterne Mercuri în 6/19 Octomvrie în al 43-lea an al vieții. Rămășițele pământești ale defunctei s'au depus spre vestică odihnă Vineri în 8,21 Octomvrie. Fie-ți țarina ușoară!

Licitațiune minuendă

Pe baza decisului Venerabilului Consistor diecezan ddto 5 Octomvrie a. c. Nr. 3469 B. ex. 1904, se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea bisericii înființândei mănăstiri dela izvorul din Valea Godinoava, protopresbiteratul Bacșa-montană, cu prețul de esclamare 5957 cor. 45 fil., fără materialul de peatră și cărămidă arsă, care îl dă epitropia.

Reflectanții vor depune ca vadiu 10% din prețul de esclamare înainte de licitațiune.

Planul și specificațiunea de spese și măsuri se pot vedea la oficiul protopresbiterat gr. or. rom. al tractului Bocșa-montană.

Licitațiunea se va ținea în 31 Octomvrie st. v. 1904 în cancelăria protopresbiterală la 11 oare a. m.

Valea-Godinova în 7 Octomvrie st. v. 1904.

Epitropia înființândei mănăstiri din Valea-Godinova

Petru Ieremia

Costa Stancoviciu

George Drăgălina 1—3 [59]

În conțelegere cu mine : *Macsim Popoviciu* protopresbiter

Concurs

Conform ordinațiunii Ven. Consistor diecezan ddtto 30 Septemvrie Nr. 2879 B. ex 1904 se escrie din oficiu concurs de nou pentru ocuparea postului de preot la parohia de clasa I. din **Mircovăț** protopresbiteratul Bisericii-albe cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele sunt :

1. Una sesiune parohială de 32 jug pământ arător, după care alesul preot are a suportă sarcinile publice.

2. Un intravilan fără casă parohială și

3. Stola uzată.

Doritorii de a ocupa această parohie au a-și subșterne recursele lor Prea On. Oficiu protopresbiteral în Iam fiind adresate comit. paroh. din Mircovăț. Recurenții au a se prezenta în vre-o sârbatoare în sânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie, dar numai cu prealabila încuviințare a P. On. Domn protopresbiter tractual, însă nici de cum în ziua de alegere.

Se observă, că : la caz dacă n'ar competi în divizi cu ecalificațiune pentru parohii de clasa primă, se admit și cei cu ecalificațiune pentru parohii de clasa a doua.

Iam la 6 Octomvrie 1904

1—3 [58]

Filip Adam
protopresbiter.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan ddtto 22. Februarie 1903 Nr. 690. Șc. ex 1903 se escrie de nou concurs pentru ocuparea postului de învățator la școala confesională gr. or. română din **Sasca-română** cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt :

1. Salar 660 cor.

2. Pământ arător 2 jugere.

3. Grădină estravilană 600 st. □

4. Cortel liber cu grădină intravilană.

5. Venitele cantonale uzitate.

Se observă, că aceia, cari sunt harnici de a conduce corul deja existând, vor fi preferiți.

Pentru servițiile prestate mai înainte în altă comună, comuna bisericască Sasca-română nu acordă nici un emolument.

Petenții să-și înainteze recursele, adresate comitetului parohial, la Oficiul protopresbiteral din Iam.

Sasca-română, din sendința comitetului parohial ținută la 26. August 1904. 1—3 [56]

Vasile Enuica

Vasile Sêrbu

preș. com. paroh.

not. com. paroh.

În conțelegere cu mine : *Filip Adam* protopresbiterul tractual.

În urma penzionării învățătorului Ilie Iana se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“ pentru ocuparea definitivă a postului învățătoresc la clasa I mixtă din **Răcășdia** protopresbiteratul Bisericii-albe.

Emolumentele :

1. Salar în bani gata 600 cor.

2. Lemne de foc pentru învățator și sala de învățământ 120 cor.

3. Pentru scripturistică 20 cor.

4. Pentru conferință 24 cor.

5. Pentru adunarea generală 40 cor.

6. Pentru famulus 60 cor.

7. Cortel liber în edificiul școalei

8. Dela înmormântări unde va fi pettit 80 fleri.

Pentru servițiile prestate înainte în alte comune, comuna bis. Răcășdia nu acordă nici un emolument.

Recursele pentru acest post, adresate comitetului parohial din Răcășdia, să se înainteze oficiului protopresbiteral în Iam.

Dela recurenți se pretinde a se prezenta în vre-o sârbatoare în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic ; apoi să poșadă perfect limba magiară. Alegândul învățator e deobligat a propune limba magiară în toate 6 clasele școalei confesionale de aci ; în schimb, i se va propune la clasa sa prin celalalt învățator un studiu potrivit din limba română.

Răcășdia din ședința comitetului parohial ținută la 30 Septemvrie 1904. 1—3 [57]

Pentru comitetul parohial ;

Emilian Novacoviciu m. p.

învățator și președ. comit. paroh.

În conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

Pe baza ordinațiunii Venerabilului Consistor diecezan ddtto 29 Mai 1903. Nr. 1948 B. ex. 1903 se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III din comuna **Silagiu**, protopresbiteratul Buziașului, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumentele :

1. Una sesiune parohială în complex de 30 jugere după care preotul alegând are a plăti dările publice.

2. Un intravilan în mărime de 600 st. □

3. Venitele stolare uzitate în comună.

Doritorii de-a ocupa acest post de paroh, să-și subștearnă petițiunile instruate conform Statutului organic și Reg. pentru parohii, adresate comitetului parohial, Prea Onoratului Oficiu protopresbiteral în Buziaș.

În fine recurenții sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în st. biserică spre a-și arăta desteritatea în oratorie și în cântarea bisericească.

Silagiu din ședința comitetului parohial ținută la 23 Septembrie 1904. 2—3 [54]

George Popescu

președ. com. parohial

Ignatie Petroviu

not. com. parohial

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

Pentru ocuparea definitivă a postului de învățător la școala confesională gr. ort. română din **Forotic** pentru clasa I, pe baza hotărârii consistoriale de sub Nr. 3032 Șc. ex 1904 se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecesană“.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salar în bani gata 600 cor.
2. Pentru lemne pe seama învățătorului 60 cor.
3. Pentru lemne pe seama școlii 60 cor.
4. Pentru adusul lemnului 40 cor.
5. Pentru scripturistica 20 cor.
6. Pentru conferință 20 cor.
7. Două jugere de pământ arător și intravilanul școlar 400 orgii □.

8. Dela înmormântări unde va fi poftit 80 fill. Concurenții au să-și înainteze petițiunile lor Oficiului protopresbital al Oraviței.

Concurenții pătați și compromiși nu se vor admite; concurenții sunt îndatorați a produce atestat de moralitate din fie care comună, unde au servit ca învățători.

Alesul învățător va fi îndatorat a purta cantoratul, scripturistica comitetului și a sinodului parohial, a compune socoțile bisericii și ale cultului.

Pentru serviții prestate în alte comune nu se dau emolumente.

Concurenții să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare în sta biserică.

Forotic la 24 Septembrie 1904. 2—3 [55]

Păun Jeva m. p.

președinte

Ioan Dabiciu m. p.

notarul comit. parohial.

În conțelegere cu protopresbiterul tracual.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională gr. ort. română din **Doclin**, protopresbiteratul Bocșa-montană, se escrie concurs cu termen de 30 de zile de recurgere dela prima publicare pe lângă următoarele emolumente:

1. Salarul în bani gata 600 cor.
2. Pentru lemne pe seama învățătorului 60 cor., iar pentru lemnele de încălzit sala de învățământ 40 cor.
3. Pentru scripturistica 10 cor.
4. Pentru conferințe 10 cor.
5. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor.
6. Locuință liberă în edificiul școlii constatată din 2 odăi, 1 cuină, 1 cămară.
7. Jumătate din grădina școlii și un juger de pământ estravilan.

Alesul învățător este îndatorat pe lângă purtarea cantoratului în și afară de biserică, a purta și scripturistica în comitetul și sinodul parohial, și a compune socoțile bisericești și școlare, pentru care e remunerat cu 10 cor.

Pentru servițiile prestate înainte de ocuparea acestui post, comuna bis. nu acordă alesului nici un fel de emolument de cât, cele indicate aici.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne petițiunile intruate conform normelor din vigoare în termenul deschis la Oficiul protopresbiteratul gr. ort. a tractului Bocșa-montană.

Tot odată se observă, că cei ce posed mai puțin de 4 clase civile, reale ori gimnaziale, nu pot recurge la postul învățătoresc din comuna noastră Doclin.

Dintre recurenți vor fi preferiți aceia cari sunt verzați și în muzica vocală.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se prezinte în vre-o Duminică ori sărbătoare în s. biserică; dar nici de cum în ziua de alegere.

Doclin, din ședința comitetului parohial ținută la 3/16 Septembrie 1904. 3—3 [53]

Todor Șandru

preș. com. par.

Ioșif Ivan

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Macsim Popoviciu* protopresbiter

Senegin cotra tusei, răgușelii, durerii de piept, oficeii, tusei măgărești, catarului astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei reumatismului, recelelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârșcirile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tinerețelor **1 sticlă 2 cor.**

Laxbonbons. Închiderea scaunului e cauza diferitelor morhuri, precum, palpătarea de inimă, ameteți, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de încheierea scaunului numai de cât se comandeze **Laxbonbons** zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul **1 cor.**

Chemicale, droghe, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rum și altele. Teuri russice, Parfumuri, săpunuri, crem escelent pentru față și mâni. Articoli cosmetice, oleu pentru păr, Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți pe cum și prav. Ori ce fel de artielu din bransă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și Vă veți convinge.

6—10 [47]

Cornel Demeter,

apotecar în Szászváros piața școlii Nr. 45

Mersul Trenurilor

Valabil dela 1 Octombrie 1904

Budapesta, gara de vest (ny. p. u.) — Orșova

Stânga

Dreapta

P. I—III.	P. I—III.	A. I—II.	M. I—III.	P. I—III.	Or. Ex. I.	Stațiunile	Or. Ex. I.	P. I—III.	M. I—III.	P. I—III.	A. I—III.	P. I—III.
815	830	230		650	1120	p. Budapesta	s. 1250	715			125	740
170	531	802		521	433	s. Timișoara-Josefin	p. 803	945			754	153
210	615	815		734	443	p. Timișoara-Josefin	s. 753	743		705	733	112
346	823	924		901	545	s. Logoj	p. 646	616		507	620	1131
843				202		p. Buziaș-Bâi	p. Mercuria					639
740				125		s. M. Ilie	p. și	150			310*	720
	150	150		310*		p. M. Ilie	s. Dumineca			1152	1252	744
	602	602		639		p. Buziaș-Bâi	s. Dumineca	843				202
402	831	929		918	547	p. Logoj	s. 644	611		502	609	1123
511	s. 941	1015		1023	626	p. Caransebeș	s. 602	518		p. 400	521	1024
711			411	1221		p. Domașnia-Cornia	s.	333	1037		414	844
735		1209	450	1247		p. Iablanița	s.	302	1014		349	810
800		1230	543	1440	828	p. Băile-Erculane	s.	233	858		327	733
828		1258	639	138	859	s. Orșova	p. 315	156	735		253	655

* Dela Margina

Budapesta, gara de vest (ny. p. u.) — Timișoara-Josefin — Baziaș

M. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	Stațiunile	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	P. I—III.	M. I—III.	
	830	230	650	1010	815	p. Budapesta g. de vest	s. 125	710	740	715	715	125	140
	531	802	520		148	s. Timișoara-Josefin	p. 754	930	153	945	945	731	930
830	846	605	1000	215	826	p. Timișoara-Josefin	s. 657	917	130	805	725	715	
843	858	617	1012	227	838	s. Chișoda	p. 645	905	118	753	712	702	
s. 1030	s. 1021		520		552	p. Buziaș-Bâi	s. 1030			1025	p. 552	p. 520	
		618	1013	228	838	p. Chișoda	s. 644	904	117	751			
		645	1040	255	904	s. Jebel	p. 616	837	1249	724			
		930		453	Banloc	s. Boca	p. 518	Ciacova	1015	520			
		1015		1010		p. Boca	s. 930		453				
		650	1044	306	905	p. Jebel	s. 614	834	1242	716			
		701	1056	312	917	s. Voilec	p. 602	823	1230	704			
		810		404	1015	s. Gataia	p. 508		1127	602			
		950		618	1155	s. N.-Bocșa	p. 340		951	410			
		340		951	410	p. N.-Bocșa	s. 950		618	1155			
		508		1127	602	p. Gataia	s. 810		404	1015			
		707	1101	317	921	p. Voilec	s. 555	820	1222	656			
		808	1217	433	1021	s. Vêrșeț	p. 451	716	1118	555			
		1250		123		s. Timiș-Cubin	p.	380		140			
		1220		952		s. Panciova	p.	341		200			
		341				p. Panciova	s.	1220		952			
		330				p. Timiș-Cubin	s.	1250		1023			
		818	1232	443	1029	p. Vêrșeț	s.	443	706	1113	546		
		845	103	514	1053	s. Jasenova	p.	414	637	1044	515		
		1120		722	1255	s. Oravița	p.	225		820	315		
		256		1042		s. Anina	p.			444			
			844	1055		p. Anina	s.		355	1046			
			820	315		p. Oravița	s.		1120	722			
		851	110		1058	p. Jasenova	s.	406	630	1036	565		
		925	150		1135	s. Baziaș	p.	328	550	959	430		

Observări : Oarele, ce stau de a stânga stațiilor, să se citească de sus în jos ; iar cele ce stau de a dreapta de jos în sus. Timpul dela 6 oare dimineața până la 5 oare 59 minute sara este însemnat cu sublinierea minutelor. Or. Ex. = Trenul Orient-Expres. A. = Tren Accelerat, P. = Tren de persoane, M. = Tren mestecat. În rubrica stațiilor : s. = sosese și p. = pleacă.